

Κεφάλαιο 7: Συμπεράσματα - Εισηγήσεις

Τα απόβλητα από ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές αποτελούν ένα από τα δυσκολότερα ρεύματα αποβλήτων, αναφορικά με τη διαχείρισή τους. Προέρχονται από ένα μεγάλο εύρος προϊόντων, διαφορετικής ποιοτικής και ποσοτικής σύστασης, όγκου και βάρους, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη έως αδύνατη η ταυτοποίηση του τελικού μείγματος των αποβλήτων. Επιπροσθέτως, αν και αποτελούν μόνο το 4% των αστικών αποβλήτων, παρουσιάζουν ρυθμούς αύξησης σημαντικά υψηλότερους από αυτούς που παρατηρούνται για το σύνολο των αστικών αποβλήτων, καθώς με την εξέλιξη της τεχνολογίας μειώνεται συνεχώς η διάρκεια ζωής τους ενώ παράλληλα, νέα, πιο εξειδικευμένα τεχνολογικά προϊόντα εισέρχονται στην αγορά.

Αν και ορισμένες χώρες σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν προχωρήσει στην ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των ΑΗΗΕ, η μεγαλύτερη ποσότητά τους καταλήγει σε χώρους διάθεσης, συνήθως μαζί με τα αστικά απόβλητα και μόνο ένα μικρό ποσοστό αξιοποιείται. Οι Ευρωπαϊκές οδηγίες 2002/96 και 2002/95 θέτουν το πλαίσιο για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ, καθώς καθιστούν αρμόδιους για τη διαχείρισή τους, τους παραγωγούς των αντίστοιχων προϊόντων. Δεδομένου ότι με βάση αυτές τις οδηγίες ο ορισμός του παραγωγού αφορά και τους εισαγωγείς των προϊόντων σε ένα κράτος μέλος, αναμένεται να επηρεαστεί ολόκληρος ο τομέας των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών προϊόντων εντός και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στον Πίνακα 7.1 που ακολουθεί, απεικονίζεται ο βαθμός εναρμόνισης των κρατών μελών της διευρυμένης Ε.Ε. με τις κοινοτικές οδηγίες για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ (ενσωμάτωση των Οδηγιών στο νομοθετικό πλαίσιο κάθε χώρας και δράσεις για την υλοποίηση των προβλεπομένων από τις Οδηγίες).

Πίνακας 7.1: Βαθμός εναρμόνισης της νομοθεσίας των κρατών μελών.

Χώρα	Ημερο- μηνία ενσωμάτω- σης	Αναλυτικές πληροφορίες
Αυστρία	Αρχές 2005	<p>Οι Ευρωπαϊκές οδηγίες θα ενσωματωθούν στο δίκαιο της Αυστρίας μέσω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διάταξη WEEE/RoHS (EAG-Verordnung). Πρώτο σχέδιο δημοσιεύτηκε το Νοέμβρη του 2004, η διαδικασία διαβουλεύσεων ολοκληρώνεται στις 11 Ιανουαρίου 2005 • Νέα διάταξη για την επεξεργασία των αποβλήτων, το τελικό κείμενο έχει ολοκληρωθεί • Τροποποίηση του νόμου για τη διαχείριση των αποβλήτων (ψηφίστηκε το Δεκέμβρη του 2004 Management Law (AWG)) <p>Σημεία αναφοράς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η συλλογή θα διεκπεραιώνεται από τις δημοτικές αρχές, οι παραγωγοί θα χρηματοδοτήσουν τη συλλογή σε 5 διαφορετικές κατηγορίες (μεγάλες εφαρμογές, εξοπλισμός ψύξης, CRTs, μικρές ηλεκτρικές εφαρμογές, λαμπτήρες) • Μέχρι τις 30 Απριλίου 2005, για τη καταγραφή των παραγωγών και τη διαχείριση του συστήματος είναι αρμόδιο το Υπουργείο Περιβάλλοντος, ο τομέας της βιομηχανίας επιθυμεί τη σύσταση ανεξάρτητου ιδιωτικού φορέα • Αναφορικά με τα εισαγόμενα προϊόντα, ο εισαγωγέας οφείλει να εγγράφει στο συλλογικό σύστημα διαχείρισης
Βέλγιο	<p>Οκτ. 2004</p> <p>Οκτ. 2004</p> <p>Ιούλιος 2004</p>	<p>Η οδηγία RoHS ενσωματώθηκε μέσω βασιλικού διατάγματος που δημοσιεύτηκε στις 12 Οκτώβρη 2004.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Φλαμανδία – Η διάταξη VLAREA του 2002, τροποποιήθηκε τον Οκτώβρη του 2004, θέτοντας υψηλότερους στόχους από τις Ευρωπαϊκές οδηγίες (7 kg/ κάτοικο/ έτος το 2006) • Βαλλωνία - Δύο σχέδια διατάξεων και η τροποποίηση του προεδρικού διατάγματος για την ευθύνη του παραγωγού έγιναν αποδεκτά από την Επιτροπή Περιβάλλοντος και το συμβούλιο του κράτους, και αναμένονται ορισμένες τροποποιήσεις για την τελική ψήφισή τους. • Βρυξέλλες – Στις 28 Ιουλίου του 2004 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Κυβερνητική εφημερίδα η τροποποίηση του διατάγματος για την ευθύνη του παραγωγού Αναμένεται η δημοσίευση (ψηφίστηκε την ίδια μέρα) ενός δεύτερου

		<p>προεδρικού διατάγματος που θα καλύπτει την συλλογή και την επεξεργασία των ΑΗΗΕ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το υφιστάμενο σύστημα διαχείρισης Recupel, αναμένεται να αναθεωρηθεί το 2005 αλλά δεν έχει ακόμα αποφασηθεί αν θα είναι αρμόδιο για τη διαχείριση των μη οικιακών ΑΗΗΕ
Κύπρος	30.07.04	<p>Ο Κανονισμός 68-2004 ενσωμάτωσε τις Ευρωπαϊκές οδηγίες στο νομοθετικό πλαίσιο της Κύπρου και ψηφίστηκε στις 30 Ιουνίου του 2004.</p> <p>Σημεία αναφοράς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο ορισμός “παραγωγός” περιλαμβάνει και τους εισαγωγείς προϊόντων από άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. • Η ξεχωριστή συλλογή θα οργανωθεί και θα χρηματοδοτηθεί από τους παραγωγούς • Το Υπουργείο Περιβάλλοντος είναι αρμόδιο για την καταγραφή των παραγωγών ενώ αναμένεται η σύσταση συλλογικού συστήματος διαχείρισης <p>Δραστηριότητες Βιομηχανικού τομέα: Στις 6 Δεκέμβρη του 2004 πραγματοποιήθηκε ημερίδα ενημέρωσης, στην οποία συμμετείχαν 25 αντιπρόσωποι παραγωγών. Στις αρχές του Ιανουαρίου του 2005 αναμένεται η τελική πρόταση του βιομηχανικού τομέα και του Υπουργείου Εμπορείου για τη σύσταση ενός συλλογικού συστήματος διαχείρισης των ΑΗΗΕ.</p>
Τσεχία	Αρχές 2005	<p>Το προεδρικό διάταγμα που θα μεταφέρει τις οδηγίες για τα ΑΗΗΕ στο δίκαιο της Δημοκρατίας της Τσεχίας, δύναται να θεσπιστεί μόνο μετά την τροποποίηση της προαναφερθείσας Πράξης και αναμένεται να ψηφιστεί το Μάρτη ή τον Απρίλη του 2005.</p> <p>Σημεία αναφοράς: Οι παραγωγοί δύνανται να συνεργαστούν με τις δημοτικές αρχές για τη συλλογή των ΑΗΗΕ ή εναλλακτικά να οργανώσουν οι ίδιοι την συλλογή των αποβλήτων. Αρχικά 4 κατηγορίες προϊόντων θα συλλέγονται (ψυγεία, CRTs, λαμπτήρες, άλλα)</p>
Δανία		<p>Η τροποποίηση της Περιβαλλοντικής Πράξης δεν αναμενεται πριν το τέλος του 2004.</p>
Εσθονία	Απρίλιος 2004	<p>Ο οδηγία RoHS μεταφέρθηκε στο δίκαιο της Εσθονία τον Απρίλιο του 2004. Ο οδηγία για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ θα ενσωματωθεί</p>

	<p>Αρχές 2005</p>	<p>μέσω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Της τροποποίησης της Νομοθετικής πράξης για τα απόβλητα του 1998 • Της έκδοσης προεδρικού διατάγματος για την ευθύνη του παραγωγού (αναμένεται τον Ιανουάριο του 2005) • Της έκδοσης Υπουργικού διατάγματος για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ (αναμένεται στις αρχές του 2005) <p>Σημεία αναφοράς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η συλλογή των οικιακής προέλευσης ΑΗΗΕ χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από τους παραγωγούς, οι διανομείς υποχρεούνται να δέχονται δωρεάν τα ΑΗΗΕ από τις κατηγορίες προϊόντων που πωλούν αν δεν υπάρχει σημείο συλλογής σε ακτίνα 10 km • Σήμανση: Προβλέπεται η πλήρη αναγραφή των στοιχείων του παραγωγού (η βιομηχανία αντιπροτείνει ένα κωδικοποιημένο σύστημα αναγραφής) <p>Βιομηχανικός τομέας: Αναμένεται η σύσταση φορέα με την επωνυμία Ringlus, για την εγγραφή των παραγωγών (θα αντιπροσωπεύουν το 60% των προϊόντων ΗΗΕ που εισέρχονται στην αγορά) τον Ιανουάριο του 2005</p>
<p>Φιλανδία</p>	<p>9.09.04</p>	<p>Η νομοθετική Πράξη 452/2004 που τροποποιεί την Νομοθετική Πράξη για τα Απόβλητα του 1993 ψηφίστηκε στις 4 Ιουνίου του 2004, και η Διάταξη 852/2004 για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ αλλά και η διάταξη για την ενσωμάτωση της οδηγίας RoHS ψηφίστηκε στις 9 Σεπτεμβρίου</p> <p>Σημεία αναφοράς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αρμόδιοι για τη συλλογή των οικιακής προέλευσης ΑΗΗΕ θα είναι οι δημοτικές αρχές, αλλά την οργάνωση και χρηματοδότηση της διαδικασίας την επωμίζονται οι παραγωγοί. Οι διανομείς οφείλουν να δέχονται τη δωρεάν επιστροφή των ΑΗΗΕ ή να ενημερώνουν τους καταναλωτές για τα υφιστάμενα σημεία συλλογής <p>Εγγραφή Παραγωγών: Η περιβαλλοντική Υπηρεσία για τις Περιφέρειες (Pirkanmaa Regional Environmental centre) θα αναλάβει την καταγραφή των παραγωγών</p> <p>Βιομηχανικός τομέας:</p>

		Ο οργανισμός με την επωνυμία SER-TUOTTAJAYHTEISÖ συστάθηκε για να οργανώσει τη διαχείριση όλων των ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης. Στην παρούσα φάση αντιπροσωπεύει το 50-60% των μεγάλων οικιακών εφαρμογών και το 70-80% των μικρών ηλεκτρικών συσκευών στη Φιλανδία.
Γαλλία	Αρχές 2005	Η διάταξη για τα ΑΗΗΕ που θα ενσωματώσει τις Ευρωπαϊκές οδηγίες αναμένεται να ψηφιστεί τον Απρίλη/ Μάη του 2005 και θα ακολουθήσουν άλλες διατάξεις για την πλήρη εφαρμογή των ανωτέρων Κοινοτικών οδηγιών
Γερμανία	Φεβ. 2005	<p>Η διάταξη για την μεταφορά των Κοινοτικών οδηγιών (ElektroG ordinance) αναμενόταν στα μέσα Δεκεμβρη.</p> <p>Σημεία αναφοράς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η συλλογή των ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης θα πραγματοποιείται σε 6 ξεχωριστές κατηγορίες (μεγάλες οικιακές εφαρμογές, εξοπλισμός ψύξης, ICT, CRTs , λαμπτήρες υδραργύρου, μικρές ηλεκτρικές εφαρμογές και λοιπά προϊόντα. Η δημοτικές αρχές αναλαμβάνουν και χρηματοδοτούν τη συλλογή, οι παραγωγοί προμηθεύουν τους κάδους συλλογής για τις 6 κατηγορίες προϊόντων, οι δημοτικές αρχές δύνανται να διατηρήσουν τα συλλεχθέντα ΑΗΗΕ • Αρμόδιο για την καταγραφή των παραγωγών είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος, αναμένεται η αρμοδιότητα αυτή να ανατεθεί στον EAR, ένα βιομηχανικό σύνδεσμο που συστάθηκε από τους εμπορικούς οργανισμούς ZVEI και Bitcom.
Ελλάδα	5.03.04	Το προεδρικό Διάταγμα 117 της 5 ^{ης} Μαρτίου του 2004, μεταφέρει τις Ευρωπαϊκές οδηγίες αλλά και τις διατάξεις του νόμου 2939/2001 στην Ελληνική νομοθεσία.
Ουγγαρία	Οκτ. 2004	<p>Η Κοινοτικές οδηγίες ενσωματώθηκαν μέσω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κυβερνητικό Διάταγμα 264/2004 το οποίο ψηφίστηκε στις 23.09.04, Υπουργικό Διάταγμα 16/2004 για την οδηγία RoHS και το Υπουργικό Διάταγμα 15/2004 για την επεξεργασία των ΑΗΗΕ που ψηφίστηκαν στις 8.10.04 • Τροποποίησης της Πράξης 103/2004 (Product Fee Act) ώστε να περιλαμβάνει και τις κατηγορίες ΑΗΗΕ
Ιρλανδία		Δεν έχουν ακόμα διαμορφωθεί τα τελικά σχέδια νόμων που θα ενσωματώσουν τις Κοινοτικές οδηγίες
Ιταλία	Αρχές	Το σχέδιο Υπουργικού Διατάγματος που θα ενσωματώσει τις

	2005	<p>οδηγίες 2002/96 και 2002/95. The draft is expected to be submitted to the Council of Ministers for approval in mid- December and may be adopted in early 2005.</p> <p>Σημεία αναφοράς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Καταγραφή: Το υπουργείο εμπορείου αρμόδιο για την καταγραφή των παραγωγών • Σήμανση: Μεταβατική περίοδος όπου δεν θα αναγράφεται τα πλήρη στοιχεία του παραγωγού, έως ότου διαμορφωθεί ένα πανευρωπαϊκό πρότυπο ταυτοποίησης <p>Βιομηχανικός τομέας: Πέντε διαφορετικά συστήματα διαχείρισης έχουν συσταθεί ως τώρα</p>
Λετονία	<p>Αυγ. 2004</p> <p>Μέσα 2005</p>	<p>Η Οδηγία RoHS ενσωματώθηκε μέσω του Κανονισμού Directive was transposed by Cabinet of Ministers regulations No.723 του Υπουργικού Συμβουλίου που ψηφίστηκε στις 17 Αυγούστου του 2004. Η οδηγία για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ αναμένεται να μεταφερθεί μέσω :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τροποποίησης του Νόμου για τα Απόβλητα ώστε να καθοριστεί το πλαίσιο χρηματοδότησης (ψηφίστηκε στις 19 Φλεβάρη του 2004 • Αναθεώρησης του Εθνικού Σχεδιασμού ώστε να τεθούν στόχοι για τα ΑΗΗΕ • Τροποποίησης του Νόμου για την προστασία των φυσικών πόρων (μορφή φορολογίας από την οποία θα εξαιρούνται οι παραγωγοί που εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους) <p>Δύο οργανισμοί έχουν συσταθεί έως τώρα για τη διαχείριση των αποβλήτων του τομέα πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών και για τα προϊόντα των κατηγοριών I και II όπως ορίζουν οι κοινοτικές οδηγίες</p>
Λιθουανία	Οκτ. 2004	<p>Η μεταφορά των ευρωπαϊκών οδηγιών πραγματοποιείται μέσω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Μέτρα και όροι για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ” που ψηφίστηκε με τη διάταξη D1-481 του Υπουργείου περιβάλλοντος στις 10 Σεπτεμβρίου 2004. • Τροποποίησης του Εθνικού Σχεδιασμού για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ ώστε να τεθούν ποσοτικοί στόχοι αξιοποίησης των αποβλήτων • Τροποποίηση του Νόμου για τον Διοικητικό κώδικα ώστε να περιλαμβάνει τα πρόστιμα που θα επιβάλλονται σε όσους παραγωγούς παραβιάζουν τις παραπάνω διατάξεις • Τροποποίηση του Νόμου για τη διαχείριση των αποβλήτων

		<p>(ευθύνη του παραγωγού-υποχρεωτική καταγραφή)</p> <p>Σημεία αναφοράς:</p> <ul style="list-style-type: none"> Καταγραφή παραγωγών: Αρμόδιο για την καταγραφή των παραγωγών είναι το υπουργείο Περιβάλλοντος
Λουξεμβούργο		<p>Αν και το σχέδιο Νόμου για την μεταφορά των Ευρωπαϊκών οδηγιών είχε γίνει αποδεκτό από το Υπουργικό Συμβούλιο στα τέλη Απριλίου του 2004, λόγω των εθνικών εκλογών και της νέας κυβέρνησης τον Αύγουστο του 2004 αναμένεται η ψήφιση στο Κοινοβούλιο να πραγματοποιηθεί εντός του 2005</p> <p>Βιομηχανικός τομέας: Ο βιομηχανικός σύνδεσμος ECOTREL που συστάθηκε τον Ιανουάριο του 2004, έχει ήδη 100 μέλη που αντιπροσωπεύουν το 80% των προϊόντων ΗΗΕ που πωλούνται στο Λουξεμβούργο και αναμένεται να ακολουθήσει το βελγικό μοντέλο του Recupel</p>
Μάλτα		<p>Η νομοθετική πράξη (Eco-Contribution Act) που τέθηκε σε ισχύ την 1^η Σεπτέμβρη του 2004, περιλαμβάνει ορισμένες από τις διατάξεις που περιέχονται στις κοινοτικές οδηγίες. Πιο συγκεκριμένα επιβάλλει ειδικό τέλος στα προϊόντα ΗΗΕ κατά την πώλησή τους, και επιτρέπει την εξαίρεση των παραγωγών που συμμετέχουν σε σύστημα διαχείρισης των αποβλήτων. Στις αρχές Δεκέμβρη του 2004 ξεκίνησαν οι διαβουλεύσεις για την διαμόρφωση του σχεδίου νόμου που θα ενσωματώνει πλήρως τις κοινοτικές οδηγίες.</p>
Ολλανδία	Ιούλιος 2004	<p>Τον Ιούλιο του 2004, ψηφίστηκαν τα διατάγματα και ο Κανονισμός για τον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό (SAS/2004072357) και τίθενται σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου του 2005 με εξαίρεση τα φωτιστικά είδη για τα οποία η ημερομηνία παρατάθηκε μέχρι τις 13 Αυγούστου του 2005.</p> <p>Βιομηχανικός τομέας: Στα υφιστάμενα συστήματα NVMP και ICT-Milieu προστέθηκε το Stichting Lightrec, το οποίο είναι αρμόδιο για τη διαχείριση των φωτιστικών ειδών.</p>
Νορβηγία		<p>Την 1^η Ιουλίου του 2004 ψηφίστηκε νέος Κανονισμός για τη διαχείριση των αποβλήτων, ο οποίος περιλαμβάνει ορισμένες</p>

		<p>διατάξεις για τα ΑΗΗΕ. Ήδη από το 1998 λαμβάνει χώρα ανακύκλωση και αξιοποίηση των αποβλήτων από ηλεκτρικό εξοπλισμό και η πλήρη εφαρμογή των Κοινοτικών οδηγιών αναμένεται στις αρχές του 2005.</p>
Πολωνία	Φθινό-πωρο 2005	<p>Στις 6 Οκτώβρη του 2004 μεταφέρθηκε στο δίκαιο της Πολωνίας η οδηγία RoHS ενώ το σχέδιο νόμου που θα ενσωματώνει πλήρως την οδηγία για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ αναμένεται να ψηφιστεί στο Κοινοβούλιο το ερχόμενο 6μηνο.</p>
Πορτογαλία	10.12.2004	<p>Το Σεπτέμβρη του 2004 ψηφίστηκε το διάταγμα που ενσωματώνει τις ευρωπαϊκές οδηγίες (230/2004) και δημοσιεύτηκε στην επίσημη κυβερνητική εφημερίδα στις 10 Δεκέμβρη.</p> <p>Βιομηχανικός τομέας: Ο βιομηχανικός τομέας οργανώνει τη λειτουργία ενός συλλογικού συστήματος διαχείρισης με την επωνυμία Amb3E</p>
Σλοβακία	Δεκ 2004	<p>Οι κοινοτικές οδηγίες θα ενσωματωθούν μέσω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τροποποίηση της Νομοθετικής Πράξης για τα Απόβλητα του 2001 ώστε να περιλαμβάνει την ευθύνη του παραγωγού (ψηφίστηκε στις 6.12.04) • Κυβερνητικού διατάγματος που θα θέτει ποσοτικούς στόχους αξιοποίησης για τα ΑΗΗΕ • Υπουργικού διατάγματος για τους όρους σήμανσης και επεξεργασίας των προϊόντων ΗΗΕ (αναμένεται η ψήφισή του τον Απρίλιο του 2005) <p>Βιομηχανικός τομέας: Το συλλογικό σύστημα διαχείρισης των ΑΗΗΕ CECED, θα είναι κοινό για τη Σλοβακία και την Τσεχία.</p>
Σλοβενία		<ul style="list-style-type: none"> • Η χαμηλή ποσότητα των παραγόμενων ΑΗΗΕ στη Σλοβενία (8.000 τόνοι/ έτος) οδήγησε την Κυβέρνηση της χώρας στην λύση της προκήρυξης διαγωνισμού για τη διαχείριση των αποβλήτων. Στις 4 Νοέμβρη του 2004 δημοσιεύτηκαν ορισμένοι Κανονισμοί προς αυτή την κατεύθυνση, όπως το διάταγμα για την επιβολή τελών στα προϊόντα ΗΗΕ στα σημεία πώλησης. <p>Σημεία αναφοράς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δύο διαγωνισμοί- ένας για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης και άλλος ένας για τα απόβλητα που δεν προέρχονται από τα νοικοκυριά αναμένεται να προκηρυχθούν εντός του 2005 . • Οι υποψήφιοι θα πρέπει να διατηρούν μερίδιο στην εγχώρια

		<p>παραγωγή τουλάχιστον 33%, να διατηρούν δίκτυο για την επιστροφή των παλαιών προϊόντων, να είναι παραγωγοί ή αντιπρόσωποι των τελευταίων και να έχουν άδεια συλλογής και διαχείρισης των αποβλήτων.</p> <p>Βιομηχανικός τομέας: Στην παρούσα φάση ο Gorenje ένας μεγάλος παραγωγός προϊόντων ΗΗΕ και ένας σύνδεσμος παραγωγών πληρούν τις προϋποθέσεις του επικείμενου διαγωνισμού.</p>
Ισπανία		<p>Στις αρχές του 2005 αναμένεται η ψήφιση του σχεδίου νόμου για την ενσωμάτωση των κοινοτικών οδηγιών.</p> <p>Σημεία αναφοράς: Η καταγραφή των παραγωγών θα γίνει σύμφωνα με όσα θα προβλέπει ξεχωριστός νόμος που ακόμα δεν έχει διαμορφωθεί. Είναι υπό συζήτηση αν θα γίνεται ξεχωριστά για τις 17 διοικητικές περιοχές της Ισπανίας ή αν θα πραγματοποιείται σε εθνικό επίπεδο.</p>

Όπως αναφέρθηκε στο Κεφάλαιο 2, οι Κοινοτικές οδηγίες θέτουν συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους συλλογής και αξιοποίησης για τα ΑΗΗΕ. Τα πιλοτικά προγράμματα που έχουν οργανωθεί σε διάφορα κράτη μέλη, καθιστούν εφικτό το στόχο της ποσοτικής συλλογής των 4kg/ κάτοικο/ έτος σε πρώτο στάδιο και αναμένεται να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην εκπλήρωση των στόχων αξιοποίησης. Στη παρούσα φάση οι μόνες κατηγορίες προϊόντων που αξιοποιούνται αφορούν σε μεγάλα οικιακά προϊόντα που έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής τους, όπως τα ψυγεία, τα πλυντήρια και οι τηλεοράσεις.

Παρόλα αυτά, εάν δεν ενσωματωθεί στην παραγωγική διαδικασία η έννοια του οικολογικού σχεδιασμού και της χρήσης υλικών που είναι ανακυκλώσιμα, είναι τόσο μεγάλο το εύρος και η πολυπλοκότητα των προϊόντων που θα είναι αρκετά δύσκολη η προσέγγιση των ποσοτικών στόχων αξιοποίησης, ειδικά στα κράτη μέλη που δεν υπάρχει κατάλληλη και επαρκής υποδομή. Την ισχύουσα κατάσταση αναμένεται να αλλάξει η πρόταση για την οδηγία πλαίσιο για τον οικολογικό σχεδιασμό των προϊόντων που καταναλώνουν ενέργεια, καθώς και οι συμπληρωματικές οδηγίες που θα ακολουθήσουν.

Με τις οδηγίες αυτές, αναμένεται να διευκολυνθεί η ανακύκλωση των μελλοντικά παραγόμενων ΑΗΗΕ, αλλά και πιθανότατα να αυτοματοποιηθούν διεργασίες όπως ο διαχωρισμός και ο τεμαχισμός των αποβλήτων.

Ειδικά για την εξεταζόμενη περίπτωση της Κύπρου, όπου αφενός δεν υπάρχει αξιοσημείωτη εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών προϊόντων και αφετέρου παράγεται σημαντικά χαμηλότερη ποσότητα ΑΗΗΕ σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη μέλη θα πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο είναι οικονομικά βιώσιμη η αξιοποίηση των ΑΗΗΕ εντός της Κύπρου ή αν θα πρέπει να μεταφερθούν σε άλλο κράτος μέλος για την αξιοποίησή τους. Έως τώρα δεν έχει λάβει χώρα κανένα πιλοτικό πρόγραμμα για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ, και δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία και εκτιμήσεις για την συμπεριφορά των καταναλωτών στην Κύπρο και για το πόσο εφικτή είναι η συλλογή σημαντικών ποσοτήτων ΑΗΗΕ. Στο Κεφάλαιο 5, εκτιμήθηκε ότι η παραγωγή ανά κάτοικο, των αποβλήτων από τις πέντε επιμέρους κατηγορίες ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών που εξετάστηκαν ξεπερνά τον ποσοτικό στόχο ανάκτησης που θέτουν οι Ευρωπαϊκές οδηγίες (βάλε το νούμερο). Είναι προφανές ότι σε πρώτο στάδιο είναι εφικτή η επίτευξη του ποσοτικού στόχου (βάλε το νούμερο) ανάκτησης, ακόμα και με τη συλλογή μόνο των απορριπτόμενων μεγάλων οικιακών συσκευών. Η συλλογή των μεγάλων οικιακών συσκευών παρουσιάζει μικρότερο βαθμό δυσκολίας συγκριτικά με τη συλλογή μικρών ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών. Η Κύπρος αλλά και η Ελλάδα έχουν το πλεονέκτημα της αξιοποίησης των αποτελεσμάτων και της εμπειρίας που υπάρχει σε άλλα κράτη μέλη όπου η διαχείριση των ΑΗΗΕ έχει εφαρμοστεί με επιτυχία.

Πιο συγκεκριμένα η συλλογή τους θα πρέπει να γίνει σε ξεχωριστές κατηγορίες όπως:

- Συσκευές ψύξης (Για την απομάκρυνση και επεξεργασία CFC)
- Μεγάλες οικιακές συσκευές (μετά την απομάκρυνση των πυκνωτών που πιθανώς να περιέχουν PCB είναι εφικτή η ανακύκλωση του κλάσματος των μεταλλικών μερών)
- Τηλεοράσεις/ οθόνες (ξεχωριστή επεξεργασία CRTs)
- Εξοπλισμός Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών
- Λαμπτήρες (αξιοποίηση υδραργύρου)
- Άλλα ΑΗΗΕ

Για την προσέγγιση των ποσοτικών στόχων ανάκτησης, θα πρέπει σε πρώτο στάδιο να καταγράφονται οι συλλεχθείσες ποσότητες και να ανάγονται σε ποσότητα βάρους ανά κάτοικο. Ακολούθως θα πρέπει να συγκριθούν με τις εκτιμώμενες θεωρητικά ποσότητες στην περιοχή, η με περιοχές που παρουσιάζουν παρόμοια κοινωνικο οικονομικά χαρακτηριστικά. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται μεγάλη διαφορά μεταξύ τους, θα πρέπει να αναζητηθούν οι λόγοι που προκαλούν τη διαφορά αυτή (π.χ. παράνομη διάθεση, παροχή κινήτρων στους καταναλωτές, σύστημα ελέγχου κ.α.) ώστε να διαφοροποιηθεί ακόμα και το υφιστάμενο σύστημα συλλογής (π.χ. αρτιότερη ενημέρωση κοινού) και να προσεγγιστούν οι ποσοτικοί στόχοι που έχουν τεθεί.

Ολοκληρώνοντας, ακολουθούν τα σημεία στα οποία θα πρέπει να επικεντρωθούν οι εμπλεκόμενοι στη διαχείριση των ΑΗΗΕ φορείς:

1. Τοπική Αυτοδιοίκηση

- Εφαρμογή συγκεκριμένης μεθόδου για τον έλεγχο και την ταυτοποίηση των συλλεχθέντων ποσοτήτων (βλέπε ενδεικτικά Σχήμα 1, Παράρτημα Ι)
- Διασφάλιση της απομάκρυνσης των επικίνδυνων συστατικών από το ρεύμα των ΑΗΗΕ
- Διαμόρφωση και λειτουργία βάσης δεδομένων για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ, σε συνεργασία και με υπηρεσίες Περιβάλλοντος
- Ενημέρωση των πολιτών (π.χ. διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων)
- Διεξαγωγή πιλοτικών προγραμμάτων συλλογής από πόρτα σε πόρτα (Kerbside) σε πυκνοκατοικημένες περιοχές για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων
- Επέκταση της λειτουργίας των προγραμμάτων συλλογής τα Σαββατοκύριακα καθώς προηγούμενες μελέτες έδειξαν ότι οι περισσότεροι πολίτες επιλέγουν τις συγκεκριμένες μέρες για τη διάθεση των ΑΗΗΕ
- Οργάνωση μονοήμερων πρακτικών συλλογής σε απομακρυσμένες περιοχές
- Διαμόρφωση forum επικοινωνίας των τοπικών αρχών για ζητήματα διαχείρισης των αποβλήτων

2. Διανομείς

- Ενσωμάτωση των διανομέων στο σύστημα συλλογής των ΑΗΗΕ για την αποτελεσματικότερη συλλογή τους
- Ενημέρωση των διανομέων για τις υποχρεώσεις με βάση τις Κοινοτικές οδηγίες
- Χρήση της δωρεάν επιστροφής των ΑΗΗΕ στους διανομείς, ως εργαλείο marketing και προσέγγισης των καταναλωτών

3. Ανακύκλωση /Επεξεργασία

- Ανάπτυξη προτύπων ασφαλείας για υλικά όπως το γυαλί και τα πλαστικά
- Προώθηση της επιδιόρθωσης και αναβάθμισης παλαιών Η/Υ και της εκ νέου πώλησής τους σε χαμηλότερο κόστος
- Χρηματοδότηση έρευνας για την βελτιστοποίηση των τεχνικών ανακύκλωσης (π.χ. δημιουργία ερευνητικού κέντρου για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ)

4. Παραγωγοί

- Ενημέρωση των παραγωγών/εισαγωγέων για τις υποχρεώσεις τους όπως ορίζονται από τις Κοινοτικές οδηγίες (π.χ. διεξαγωγή Σεμιναρίων)
- Προώθηση της χορηγίας των ημερήσιων πρακτικών συλλογής από μεγάλες κατασκευαστικές εταιρίες
- Παροχή κινήτρων για τη χρήση ανακυκλωμένων υλικών στα νέα προϊόντα (π.χ. μειωμένα τέλη)
- Συνεργασία των παραγωγών στη διαμόρφωση ενός συλλογικού συστήματος διαχείρισης

5. Ενημέρωση Πολιτών

- Προώθηση της ενημέρωσης των πολιτών, ιδιαίτερα σε σχέση με την ανακύκλωση των μικρών ηλεκτρικών συσκευών που διατίθενται συνήθως μαζί με τα αστικά απόβλητα (διεξαγωγή εθνική εκστρατείας ενημέρωσης, φυλλάδια στα σημεία πώλησης)
- Ανάπτυξη μοναδικής ιστοσελίδας στο διαδίκτυο, η οποία θα ανανεώνεται ώστε να παρέχει πληροφορίες που θα αυξήσουν την εμπιστοσύνη του κοινού στα προγράμματα ανακύκλωσης

-Ανάπτυξη στρατηγικής για την συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και ιδιαίτερα την ενημέρωση των πολιτών για τη σημαντικότητα του ρόλου τους στην επιτυχία του συστήματος διαχείρισης

Ιδιαίτερη τέλος προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην ασφάλεια των εργαζομένων στις μονάδες επεξεργασίας των ΑΗΗΕ και πιο συγκεκριμένα στα εξής:

- Μέτρα υγιεινής και ασφάλειας για το προσωπικό κυρίως στη συλλογή, μεταφορά, ανύψωση και επεξεργασία των ΑΗΗΣ.
- Ενημέρωση και εκπαίδευση προσωπικού για τα επικίνδυνα/τοξικά υλικά που διαχειρίζεται
- Εφαρμογή μέτρων προστασίας και χρήση προστατευτικού εξοπλισμού
- Πιστοποίηση και συνεχής περιβαλλοντικός έλεγχος όλων των σταδίων επεξεργασίας των ΑΗΗΣ

ТАМЕРКІМНО ТЕРПАА